SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

Ч. 7 (1062)

O LAVRADOR
ЖЛІБОРОБ

КУРІТІБА, 25. лютого, 1953

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:

Річно: кр. 60.00
Піврічно: „ 35.00
Для Арґентіни: 25 песів.
Інші краї: 4 ам. доляри.
Поодиноке число: кр. 2,00

Ціна оголошень

після умови.

РІК ВИДАННЯ XXX

Тижневий огляд світових подій

ВІСТІ З БРАЗІЛІЇ

* Президент республіки, др Жетуліо Варгас, звернувся з окремим посланням до федерального конгресу, в якому передав свій проєкт фінансової допомоги для сільського господарства Бразілії. Проєкт передбачає допомогу на загальну суму 3 мільярди крузейрів. Парлямент буде обговорювати цей проєкт в другій половині березня, коли абереться на сесію після літньої відпустки.

* Бразілійська секція міжнародного Червоного Хреста передбачає матеріяльну допомогу для Голандії яка найбільше потерпіла через величезні виливи моря.

* Федеральний міністер хліборобства, п. Жюм Клесфас, відбув минулої суботи спільну конференцію з губернаторами північних штатів Бразілії в справі організації негайної допомоги населенню, яке потерпіло від посухи. В нараді прийняли участь також префекти багатьох муніципій та представники населення.

* Як повідомили з Ріо де Жанейро, в цьому році „літній час" («Hora deverão») має закінчитись не 31. березня, як кожного року, а 28 лютого. Одначе цю вістку ще не вважають офіційно потвердженою.

* Світова продукція кави в 1952—1953 рр. має винести загально 39.260,000 мішків. В цьому числі кавові плантації Бразілії мають зібрати урожай 18.500,000 мішків, майже половину світової продукції.

*В минулому році сільське господарство Бразілії випродукувало 12.630,975 тон маніоки на загальну суму кр. 3 845.495.000. Цей збір зледве на 10 тисяч тон більший від збору в попередньому році.

ВІСТІ ЗІ СВІТУ

* З Сайгону прибув до Токіо французький маршал Жуїн. Маршал Жуїн заявив представникам преси, що він бажає ознайомитися з методами боротьби збройних сил ОН в Кореї з комуністами. Французького маршала прийняв головнокомандуючий збройними силами ОН на Далекому Сході, генерал Марк Кларк.

* Головна команда збройних сил ОН в Кореї відкинула в різучій формі протест комуністів, ніби літаки ОН збомбардували в листопаді м. р. табір військовополонених в північній Кореї.

* Радіо з Пейпінгу повідомило, що 45 американських бомбардувальників 14 лютого ц.р. перелетіли манджурський кордон. Радіо подає, що ніби комуністичні протилетунські сили обстріляли ці літаки. 5 протилетунських гармат відкрили по літаках вогонь.

* З Вашінґтону повідомили, що генерал Омар Брадлей, шеф комбінованого генерального штабу американських збройних сил в наступному місяці поїде до Парижу. Метою подорожі Брадлея є конференція з провідниками в творенні европейської армії та важлива конференція з генеральним штабом збройних сил НАТО.

* Президент США Айзенговер призначив Чарл Болена американським амбасадором в Москві. Болен вже довший час працював у державному департаменті, та свого часу був особистим перекладачем покійного президента Рузвельта під час його нарад з Сталіном в Тегерані і Ялті, а також перекладачем Трумана в часі конференцій в Потсдамі в 1945 році.

* Американський амбасадор в Тегерані вручив міністер-президентові Моссадегові 3 ноти свого уряду в справі розвязки нафтового конфлікту між урядом Ірану і „Англо-Іранською Нафтовою Компанією". Моссадег негайно скликав засідання свого кабінету для виготовлення відповіді на ці ноти.

* З Каіро повідомили, що там відбулася перша конференція між англійським амбасадором Сір Ральфом Стевенсоном та єгипетским міністер-президентом Нагібом і його міністром закордонних справ Фавзі. На конференції було обговорено спірне питання Суецького каналу. Після конференції Стевенсон виїхав негайно до головної квартири англійських збройних сил в Єгипті і мав розмову з командантом англійських збройних сил на Близькому Сході, генералом Брієн Робертсоном.

* З Каіро повідомили, що там 23. березня ц. р. розпочне 18-те засідання Арабської Ліґи. Разом з цим відбудуться важливі наради міністрів закордонних справ цих країн, а також міністри оборони виготовлять спільний плян оборони всього арабського світу.

* Минулої неділі відбулися державні вибори в Австрії. Майже всі 4.568.879 виборців прийняли участь в голосуванні. Висліди голосування приблизно такі: народня партія дістала 41,2%, соціялісти—38,7%, а решту дістали інші партії. Комуністи спромоглися тільки на 5% всіх голосів. В самому Відні число голосуючих за комуністів значно впало, і вони стратили один мандат з тієї округи.

* З Берліну повідомляють, що там кожного дня встановлюються все нові і нові „рекорди". Коли одного дня повідомляють про прибуття найбільшого числа втікачів з сх. Німеччини, то другого дня це число багато перевишується, і установи в зах. секторах Берліну не встигають реєструвати всіх втікачів. Коли в січні втікло загально 25,434 втікачі, то до минулої неділі лютого місяця вже є понад 26 тисяч.

* Індійські дипломатичні кола в Лондоні подали вістку, що радянський віце-премієр Молотов вже більше місяця тяжко хворий. Він має тепер 67 років. Одначе в Лондоні не згадали, чи Молотов сам захворів, чи його „захворіли".

* З день червоної армії 23. лютого ц. р. офіційно повідомлено в Москві, що начальником генерального штабу червоної армії призначено маршала Соколовського, який перебере функції від генерала Штименка. Продовж останнього—нічого не відомо. Як Штеменко, так і Соколовський „тоже українець". Характерно те, що в розмові з американськими журналістами свого часу Соколовський заявив, що його дідом по матері був найвизначніший український філософ Григорій Сковорода, а батьком—відомий український математик, проф. Соколовський. Та, мабуть, вислужництво Москві домінувало над шляхетним походженням.

КОМУНІКАТ

До нас доходять тривожні вісті про дальші намагання деяких осіб в США і в Европі втягнути українців в акцію, що стоїть під знаком „КЦАБ".

Провід Українських Націоналістів зайняв виразне становище до згаданої акції та оприлюднив його в одним із попередніх чисел Українського Слова.

Ми не сумніваємося, що з огляду на ці тривожні вісті націоналісти і все українське громадянство виявлять прилюдно належним шляхом свою волю проти спроб ламання українського національного фронту, який сказав своє слово в „Позиціях українських політичних установ і організацій" від 27. грудня 1952 р.

Слава Україні!

Постій, дня 14. лютого 1953 р.

Провід Українських Націоналістів

Скажім своє слово

В сьогоднішньому числі ми подаємо „Комунікат" Проводу Українських Націоналістів, який ще раз виразно підкреслив своє непохитне становище супроти т. зв. „Координаційного Центру Антибольшевицької Боротьби", який постав з ласки Американського Комітету, що дає за приватні гроші приватних американців.

Як ми бачимо з „Комунікату", є ще деякі особи і організації в Европі і Америці, які все ж таки намагаються втягнути українську політичну спільноту до цього вовза. І як нам відомо з преси і інших комунікатів, делеґація УККА перед кінцем минулого року їздила до Европи в цій же самій справі. І наслідком тих нарад з представниками всіх політичних партій і організацій української еміґрації було проголошено в українській пресі „Позиції українських політичних установ і організацій" від 27. грудня 1952 року, які ми свого часу подали на сторінках „Хлібороба" до відома нашим читачам.

Друкуючи в сьогоднішньому числі „Комунікат" ПУН'у, хочемо звернути увагу наших суспільно-громадських, релігійно-церковних і станових організацій, а також широкого загалу українського громадянства, що ми не маємо що шукати в КЦАБ-ові і що наше становище є твердим і неподільним супроти всяких намагань втягнути український політичний світ в будь-які організації, яких наставлення суперечило б наставленню української нації. Ми визнаємо основну засаду: Самостійна Соборна Українська Держава. І хто пробує говорити про Україну і її нарід, той мусить виходити тільки з того заложення, з якого виходять українці. Ми не падаємо на доляри „призатних" ні „офіційних" американських кіл. Вони вам просто таки не потрібні. Якщо американські чинники дійсно бажають спільно з нами говорити про справу боротьби з московським комунізмом зокрема і про справу боротьби з московським імперіялізмом взагалі, то вони знають про існування Української Національної Ради і з нею на еміґрації сьогодні є: СКАЗАТИ СВОЄ ТВЕРДЕ СЛОВО про наше ВКРАЙ НЕГАТИВНЕ ставлення до КЦАБ-у. Український нарід увійде в будь-які міжнародні союзи, але як **рівний партнер.**

Тому апелюємо до всіх наших організацій і громад заявити свій гострий протест проти всяких спроб втягнути українців до КЦАБ-у і йому подібних організацій. Влаштовуйте віча і маніфестації та надсилайте постанови до „Хлібороба", а ми радо їх опублікуємо. Нехай ніхто не залишиться осторонь цієї кампанії, бо завтра може буде пізно.

ЛЕТУНИ-СПОРТОВЦІ УКРАЇНИ

У 1952 році в СССР відбулося багато змагань летунів-спортовців, в яких активну участь брали українські пілоти, парашутисти, планеристи й авіомоделісти спортивних клюбів добровільного товариства сприяння армії, авіяції і флоту.

Змагання показали зросту майстерність авіяційних спортовців в Україні. У всесоюзних змаганнях, організованих ДТСААФ, які відбулися в Калузі, командну першість і звання абсолютного чемпіона з планерного, авіомоделього й парашутного спорту здобули члени аероклюбів України.

Особисте звання абсолютного чемпіона з планеризму присвоєно спортовцеві Дніпропетровського аероклюбу Веретенникові. Київський планерист, мастер спорту Єфименко, влітку 1952 року встановив світовий рекорд дальності польоту на планері до наміченого пункту. Він пролетів на планері типу „А—9" 649 кілометрів.

Хорошим спортсменам—авіомоделістам Дєєву і Теплову присуджено перехідний приз ДТСААФ СССР. Модель одеського спортовця Кулаковського проверталася в повітрі 6 год. 01 хв. Це—світовий рекорд.

Кордова гідромодель дніпропетровця Васильченка показала рекордну швидкість—91,33 км. за годину. Українським авіамоделістам належить 11 світових і 14 всесоюзних рекордів.

Звання абсолютних чемпіонів Україн з парашутного спорту здобули члени Київського аероклюбу: серед чоловіків—Науменко, серед жінок—Швайнова.

У змаганні в авіяційному спорту команда українських спортовців—льотчиків зайняла третє місце. В особистих змаганнях київнинові спортовці першого розряду Дьохтеву присвоєно звання чемпіона СССР з комплексу пілотажу на спортовому літаку „ЯК—18". (См.")

Курітіба, 15. лютого 1953.

Вісті з Бразілійсько-Українського Комітету для Святкувань Століття Парани

1. Покликання Комісій

Дня 23. січня ц. р. відбулося третє чергове засідання Бразілійсько-Українського Комітету для Святкувань Століття Парани, на якому обрано дві комісії—фінансову і бібліотечно-редакційну. В склад Фінансової Комісії входять: о. Мелетій Камінський, др. Юліян Буський, др. Йосип Ділай, п. Ілля Горачук і п. Рафаїл Куліцький. Укомплектування Бібліотечно-Редакційної Комісії наступить в другій половині ц. м.

2. Збірка пожертв

Фінансова Комісія опрацювала вже плян збірки грошевих пожертв на покриття передбачених видатків. Передбачено два роди пожертв: добровільне оподаткування вирощених цілого 1952-го року і загальні збірки. Збірку пожертв у Курітібі переводить сама Комісія, а в інтеріорі переводитимуть її окремі відпоручники Комітету, вибрані в порозумінні з місцевими товариствами.

3. Збірка книжок

З перших днів діяльности розпочав Комітет збіркову акцію книжок до майбутньої Публичної Бібліотеки в Курітібі. З тією метою вислано відповідні листи до поодиноких наших громадян і установ. До 15 лютого відгукнулися і передали понад 50 книжок слідуючі особи: п. Вол. Остапів (Пов'ятка Гросса), о. М. Камінський (Курітіба), інж. Іван Цапко (Курітіба), проф. І. Боднарук (Прудентополіс), інж. І. Посацький (Курітіба) і п. Микола Геп (Курітіба). Із закордону—Пан-Американська Українська Конференція з Ню-Йорку надіслала кільканадцять прекрасних видань про Україну в англійській мові.—Задеклярували дарувати книжки: оо. Василіяни (Прудентополіс), Все. о. Кл. Прийма (Малет), п. Ст. Кобилянський (Курітіба), інж. Андрій Мазай (Ріо), п. Пилип Бак (Валойс), п. Мих. Гаврилишин (П. Гросса), о. Венедикт Мельник (Union da Vitória) і п. Павло Вітрик (Курітіба) —Споділані є книжки від: п. Юліяна Сисака (Малет), інж. С. Волошина (Фоз до Ігвасу), о. Миколи Дубецького (Антоніо Олінто) і інж. Ярослава Сисака (Апукарава).

Є побажане, щоб усі наші громадяни, які мають цінніші видання, надсилали їх на адресу Комітету: Comité Ucraino-Brasileiro, Cx. Postal 881. Curitiba—Paraná.

На цю ж адресу належить звертатися у всіх інших справах.

УВАГА!

Хоч дуже рідко і неперіодично, одначе Ви мали змогу почути наші чудові радіоавдиції в радіостанції „Гвайрака". Ваше оцінка нашої праці перевищила наші сподівання. Тому Управа Бразілійсько-Українського Клюбу вирішила влаштувати в дні 10. березня ц. р., о год. 20-й (вечором) радіоавдиції, присвячену

Пророкові України ШЕВЧЕНКОВІ

Тому слухайте самі і приведіть до себе тих, хто не має радіоприймача. Влаштовуйте громадні слухання в домівках. Зацікавте загал, бо крім доповіді про Шевченка, буде також доповідь про нашу минулу і сучасну літературу, мистецтво і інше та будуть підібрані гарні концертові точки.

УПРАВА КЛЮБУ

УВАГА!

28.2. 53 р., в суботу, о 20-й год., в залі Т-ва при вул Вісконде до Ріо Бранко ч. 557, заходами Ц.У.Ж.С. при Українсько-Бразілійському Клюбі буде влаштована святочна академія

ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Просимо громадянство о численну участь.

Ц. Управа

ХЛІБОРОБ
O LAVRADOR

Виходить кожної неділі
Все листування і гроші слати тільки на таку адресу:
«O Lavrador», Cx. Postal, 666. Curitiba—Paraná—Brasil

За оголошення, підписані статті і дописи редакція не відповідає

Рукописів не звертаємо
Урядові години: 9—11 і 13—17
крім суботи, неділі і свят

Кремль показує роги

Червоний московський мотлох стоїть тепер на «повних парах». Шипить ненажерлива машина, скреготить колішатка цього всепожираючого і всеперетравлюючого московського черева. І, здається, нема такої сили, яка змогла б закрити цю ненаситну пельку, випустити ті пари, розвіяти по вітру ту складну машинерію. Та ми віримо, що це тільки здається.

Відколи правляча клика в Кремлі змінила свій білий колір на червоний, від тоді та державна машина не змінилася, а тільки набрала свіжого розгону, ще з більшою силою запрацювала своїми хижацькими зубами.

Роки другої світової війни і критичне становище Совпедії, спричинене бравурним тоді походом німців на схід, дещо охолодило головачів в Кремля і змусило їх шукати засобів більш радикальних, відступити від своїх методів тотального винищення поневолених народів, увести в суспільне життя те, що колись було заборонене. В цей спосіб «пішов у дубину» третій інтернаціонал, прийшли знову золотопогонні генерали, відновилися в деяких місцевостях церкви і інше. Західній світ повірив у добродушність кремлівського диктатора і чим зміг—допомагав йому рятувати червону імперію від повної загибелі.

Та як ми і передбачали, це був лише трюк московської пропаганди, скерований на зискання собі матеріяльної допомоги від щедрих американських урядових кіл, очолених тоді покійним вже тепер президентом Рузвельтом. І більшовикам це вповні вдалося, бо набрали від американців, починаючи від наймодерніших літаків і на шнурках до салдатських черевиків кінчаючи, всього добра на суму понад 10 мільярдів доларів.

Але й другою метою, можливо важнішою для більшовиків, цього трюку було зискання собі симпатій серед мільйонних мас робітництва і селянства на Заході. Бо, як то кажуть, «баба надвоє ворожить», і альянти, подолавши Німеччину, могли попробувати взяти за чуба й московських можновладців. А в тих випадках, якраз найбільш змогли б допомогти затуманені маси робітництва в країнах Заходу.

Та так не сталося, пройшло вже декілька років від закінчення війни в Европі, і більшовики вибрали тепер нагоду, щоб простягнути свої стомлені вичікуванням руки.

Інтернаціонал «перехрестили» на комінформ, в церкви насадили найдосвідченіших енкаведистів, а як драли колись сирицю з бідного дядька, так і тепер деруть.

Останньо світова преса заповнена вістками про широкі розмахи хвилі антисемітизму в самому Радянському Союзі і в країнах більшовицького бльоку.

З цих вісток, на нашу думку, можна зробити два висновки: 1) Москва готується до війни і всю невдачу в будівництві т. зв. «соціялізму» хоче звалити на жидів, які займали багато визначних постів у політичному житті та 2) підтримати заколоти в арабському світі, розпалюючи боротьбу арабів проти жидів, а в цьому—і проти західніх альянтів.

Та якби то не було, світ щойно тепер зачинає бачити московські роги, коли впало жертвою декілька сотчи тисяч жидів. А коли падали мільйони українців (і тепер падають!) і інших поневолених народів, то лоб московського дикого звіробоя зовсім видався для Заходу гладеньким. А тепер ми є втішені тим, що той туман поволі розвіюється і противники комунізму зачали дивитися на нього звичайним неозброєним оком. Ми є втішені ще й тим, що ці нові погляди викристалізують думку, яка вкінці приведе до знищення всякого поневолення на землі і наймодерніший клич «свобода і незалежність» стане дійсністю для всіх народів.

Літописець

Від УВО до УПА

Двадцять літ сповнилося від трагічного фіналу одної з акцій Української Військової Організації: смерти боевиків Василя Біласа й Дмитра Данилишина, засуджених наглим судом польського окупанта ЗУЗ.

Про героїзм обох Підпільників написано вже стільки, що в цій статті хочемо заторкнути не епізод Городок-Верхня-Львів, а цілий комплекс: чому дійшло до створення і дій УВО та до дії незмінного діяння, хай і під іншою назвою та в інших умовах.

Кожному українцеві відомо, що з виїздом Головного Отамана з території Української Народньої республіки й відходом частини Дієвої Армії УНР в партизанку (І. Зимовий Похід) регулярна боротьба за суверенність Української Держави дійшла до свого трагічного фіналу. «Встоятись не було сили»—як каже тогочасна стрілецька пісня—і всі дальші героїчні зусилля, рубінами пожертвованої крови зрошують українські землі та прикрашують сторінки історії новочасного Українського Війська,—але всі вони взяті разом, не говорячи вже про кожне з них зокрема, остаточної ціли не осягають.

Ворог, лютий московський окупант, від зміненими прапорами і кличами, України із звязку з Московщиною випустити не схотів! Аві білих москалів, аві проти большевицьку в теорії Антанту не зворушувала обставина, що армії, Денікіна та Галлера боролись не з большевиками, а з військами України, знесилюючи в той спосіб єдину реальну силу виразно антикомуністичну, а при тім антиімперіялістичну. У висліді поборювання єдиненої актом 22.1. 1919 соборної УНР всім ворогам України поталанило розчертувати українські землі між чотирьох пайщиків: Москву, Варшаву, Прагу і Букарешт. «Білу» Варшаву зовсім не бентежила краска «Москви» і ... «демократична» Польща заключила рижський трактат з диктаторською Москвою, для поборювання якої Антанта виекіпувала «армію Галлера»...

Соціяліст ПІЛСУДЗКІ порозумівся з комуністом ЛЕНІНИМ ... коштом земель національної України, з якої з ласки «диктатора пролетаріяту» ... «створено» на місце УНР маріоветкову УРСР, яка в усьому слухала московського диктату.

В таких умовах, річ очевидна, мусіла з українського боку прийти єдина можлива відповідь. Не скиглиння по варшавських передпокоях віроломного «союзника», ані «колаборація» з волосько-молдавськими захватчиками, ані «співжиття» з віроломниками «Пітебурської умови»...

Та відповідь прийшла у виді революційно-підпільної боротьби, вічного непокорення загарбників.

УВО—збройне рамя українського національно-державного проводу заліздним словом перед цілим світом демонструє, що Воююча Україна не переможена і що Вона не складає своєї зброї так довго, аж поки Вона не закріпить здобутків 22.1. 1918 і 22.1. 1919 рр.

Ворог здирає з окупованих земель драконські податки й данини на військо і поліцію, що бережуть тієї окупації. УВО в свою чергу стягає з ворога заграбований у населення гріш, на те, щоб мати чим фінансувати підпільну збройну силу Воюючої й непереможної України.

Йде нерівний змаг, в якому мимо приводних різниць реальної сили переможцем виходить ідея визвольної політики Української Нації.

Та ідея така могутня, що від неї розтріскуються всі займанщини. Процес СВУ, самогубство Хвильового, вистріл Лемика в большевицького консула у Львові—все це є передвісники атомізації СССР. В смертельних судорогах кремлівські кати кують гадючий план; підкинути вождеві Воюючої України пекельну машину, плануючи з тілом вождя вбити й душу Української Національної Революції.

Та їм це не таланить!

Бо руху, що його боевики гатнуть як Біляс і Данилишин, руху, що його Провідник сам виходить на найнебезпечніші стійки—такого руху не вбити кабінетним гадам механічною бомбою! Той рух виявить в р. 1941—в ударі двох імперіялізмів—червоного і брунатного,—що українець ЧА за Сталіна і Союз Рад не піде класти своєї голови!

На превеликий жаль, той рух у другу світову війну входить послаблений внутрішньою межи усобицею. Те, що не вдалося Валюхам і їх хазяїнам, це таланить Ярмі: українській націоналістичний рух розколено ... бунтом Степана Бандери і тов.

Про сам заподіяний бунт Краєва ОУН і чільні українці на ЗУЗ довідуються тільки з опереткового «АКТУ ЗО ЧЕРВНЯ» ... Та це не важно. За те важним є обставина, що новий займанець України—німці—в зародку осягнули своє: поділ підбитого українського суспільства на два ворогуючі табори, з яких один вовкулаком випиває кров рідного брата!

І треба жахливих потрясень на фронтах і в запіллі, треба цілісного зламання німецького фронту, щоб врешті перемогла українська державна рація, якої успіхом стається те, що зриваючи та взаїмно себе поборюючих озброєних повстанських груп твориться Українська Повстанська Армія, не тільки з імени, але й у дії одна і суверенна!

І вона—УПА—вивозується зі своїх завдань. Не маючи ні половини тих кадрів і боєприпасів, що їх у свій час (1918—1920) мали обі українські армії (УГА й ДА)—Українська Повстанська Армія, переємець традицій Української Військової Організації і реалізатор боєвих завдань Української Національної Революції, через позних чотири роки героїчно змагається з новою большевицькою навалою більшими зєднаннями, а й по сьогоднішний день малими, рухомими відділами рейдує по окупованій Україні, доказуючи неміч привидно тільки могутнього кремлівського агресора.

Смерть Тараса Чмерінки (5.3. 1950.) не ліквідує УПА.

Боротьба не вгаває мимо цієї болючої для УПА втрати. На Святвечір 1951 р. у місті Тернополі, мобільний відділ УПА розклеює свої революційні привіти—відозви до населення України. Ворог не спить. Його стежі попадають на повстанців й у висліді «скорострільної розмови» паде героїчною смертю на висуненій стійці ПОРУЧНИК УПА Богдан КРИВОНІС—МЕДВІДЬ!

Боротьба не вгаває. Падуть у ній сотні, тисячі...

На їх місце непереможена Воююча Україна висилає нові СОТНІ, нові ТИСЯЧІ боевиків, для яких найвищим законом є добро БАТЬКІВЩИНИ і свобода НАЦІЇ!

Хоч і залягла велика темрява, кремлівською сараною на Рідних Землях, свято-іванські вогники очайдушних підпільників і повстанців виявляють непереможну волю Нації незавагатися перед найважчими жертвами, щоб здобути найвищу Мету!

Коли б віра краєвиків сповнила чужиною розїджені серця емігрантів—до тієї Мети було б ближче, як видається.

Маловіри завжди сумнівались в потребу боротьби в рядах Дієвої Армії УНР, УГА, УВО, ОУН, УПА.

Вони й сьогодні сумніваються в доцільності революційно-підпільної боротьби. Та буде по вірі Тих, що в боротьбі стоять, а не по малодушеству таких, що вірою дужих запричаститись не спроможні.

Живе тільки той, хто змагається і бореться!

Завдячуючи Українській Військовій Організації—УВО, яка перебрала не тільки традиції і прапори визвольної боротьби, але ту боротьбу повела далі і завдячуючи Українській Повстанській Армії—УПА—та націоналістичному підпіллю, що ту боротьбу продовжують далі—

суверенна і соборна Українська Держава не вмерла і не вмре. Вона живе не тільки в споминах минулого, вона пульсує в діях, хай і жахливого іноді, зате дійсного сучасного!

Вона живе й житиме вічно—бо вона непереможна!

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА В АНГЛІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

ЕДМОНТОН (П.Б.) В Алберт[illegible]ському університеті в Едмонтоні, столичному місті цієї ж провінції Канади, студіює [illegible]ожне число молодих канадійських українців на різних факультетах. Між ними є теж деякі українські студенти, які ще недавно почали були свої студії в університетах Европи.

При університеті існує теж від 5 років словянський відділ, який очолює проф. д-р О. Страчук, який водночас викладає українську мову на вечірніх курсах університету. При тому університеті є теж українська бібліотека ім. Р[illegible]мана Гонсета, винахідника і наукоця, канадійського українця, яку заснувала і фінансово підтримує Ірина Гонсет з Нарт Голлиуду (США). Бібліотека має вже [illegible]сот цінних видань української літератури, мемуаристики тощо. Між ними находиться ріжкісна збірка українських видань первотворів з минулого сторіччя. Фінансова поміч п. І. Гонсет дає змогу розвиватися цій бібліотеці і набувати нові українські видання з ріжних ділянок. Канадійські українці високо цінять жест п. Гонсет і це є добрий приклад для інших наших земляків, які можуть фінансово багато помогти цій бібліотеці, щоб вона відтворювала правдиве обличчя українського друкованого слова.

На світлині: панна Ірина Кульчицька, донька Антонії і Миколи Кульчицьких з Маріяна, знаних громадських діячів і Почесних Передплатників „Хлібороба".

Панна Ірина народилася в 1932 р. в Іратах, де й здобула початкову освіту. Після закінчення гімназії в Маріяна, була іменована муніципальною вчителькою. Але й працюючи, науки не припинила, і в грудні минулого року закінчила з повним успіхом нормальну школу в Мандаварі, одержуючи звання народньої вчительки.

Бажаємо для панни Ірини багато успіхів у праці над вихованням молодого покоління.

На світлині: панна Люба Сидір з Каноас, штат Ріо Гранде до Суд, донька українського емігранта і старого передплатника „Хлібороба". Тепер панна Люба працює у великій нафтовій фірмі „Esso", займаючи високе становище. Останньо виставила свою кандидатуру на великий конкурс симпатії, про що відмітила вся місцева преса, вміщуючи також її знимку.

Бажаємо панні Любі осягнути перше місце в конкурсі, чим втішити батьків і мати собі користь.

БУКВАРІ

Маємо на продаж у великій кількості Букварі для вивчення української мови. Ціна окремої книжки виносить кр. 4,00.

Можна набути кожного дня в редакції „Хлібороб", або висилати через пошту. Замовлення з інтерйору виконуємо після одержання грошей і поштових значків на пересилку кр. 0,50 (на одну книжку).

Придбайте цю цінну книжку та вивчайте українську мову, яка тепер належить до світових мов.

ДОБРА НАГОДА!

Можете набути добрий терен у вигідним місці на Vila Jardim Consórcio в Ponta Grossa.

Льоти продаються на добрих умовах.

Тільки 10% вступу, а решта—на 50-місячну сплату!

За готівку значно дешевше!

Терен розташований близько Industrias "Frigorifico Wilson" над самою залізницею і поблизу колійної станції.

Добра дорога і автобус кожної години.

Звертайтесь з повним довірям до уповноваженого:

Basilio Polistchuk,
rua General Rondon, 956,
Cx. Post. 485
Ponta Grossa

КУМУНІКАТ

Генеральної Церковної Ради УАПЦ в Бразілії

Складаючи щиру подяку всім особам, які зложили пожертви на видавничий фонд „Листка" Генер. Церк. Ради, повідомляємо, що приготоване до друку ч. 2 „Листка" з багатьох причин, не залежних від нас, не може вийти в найближчім часі.

Останні відомості з нашого церковного життя, як і імена жертводавців; будуть подані в черговому числі „Листка".

Президія Генер. Церк. Ради

Будуймо Дім

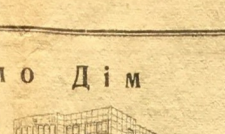

Збіркова кампанія на будову Дому успішно розвивається. Жіноцтво й далі складає свої щедрі жертви та кличе тих, хто ще стоїть осторонь цієї кампанії.

Радісним явищем в те, що під час різних нагод громадянство складає свої жертви, як дар на будову.

Тому в цьому числі вже починаємо друкувати списки жертводавців, оголошувати в наступних числах.

Маємо ще інші списки, які будемо друкувати в наступних числах.

Дня 7.2. 53 р. відбулося вінчання п. Володимира Прийми з панною Антоніною Трембецькою. Вінчання відбулось в УАПЦ в місті Апукарані, якого довершив о. гум. Василь Постоляк.

Весільне прийняття відбулось в домі батька молодої, п. Миколи Трембецького. Гості не забули і за народню справу, та на заклик о. Постоляка зложили кр. 1 055.00.

Збірку розподілено так:

кр. 800.00 на будову Репрезентативного Дому в Курітібі, а кр. 255.00 на „Листок" УАПЦ в Бразілії.

Окремо жертвували: по кр. 100.00 —пп. Володимир і Антонія Прийма (молоді); Микола Трембецький, Адамко Іванків, Петро і Надія Баних, Дмитро Затишко; по кр. 50.00 —пп. о. В. Постоляк, Степан і Марія Стрижаковські, Яндаха Гуменюк, Павло Бузний; по кр. 20.00—пп. Дмитро і Анна Труш, Петро Білецький, Марія Бєлєпіна, Дмитро і Тетяна Лисюк, Осип і Розалія Миронюк, Антоніо Вас, Іван Дещинський, Кузьма і Горпина Пар'яченко, Дмитро Мельник, Михайло Пар'яченко; по кр. 15.00—пп. Осип і Катерина Зуб, Н.Н.; по кр. 10.00—пп. Андрій Прийма, Ярослав Прийма, Марія Сєбарові, Павло Грушка, Андрій Курило, Петро Миронюк, Семен Мищенко, Василь Гавриляк, Петро Затишко, Микола Зуб, Микола Щичуик, Гіляриє Дойтнер; по кр. 5,00—п. Катерина Антонишин.

Загальна сума кр. 1.055,00

Пані **Юліяна Масетко** з Апукарани зложила кр. 100.00 на будову Дому і кличе слідуючих пань: **Ванду Бднак, Ольгу Калінську, Лікерію Труш і Теклю Масетко.**

Пані **Юстина Голуб** з Курітіби зложила кр. 100.00 на будову Дому і кличе слідуючих пань: **дружину п. Івана Заблоцького** (Трес Барраз), **дружину п. М. Сави** (Трес Баррас), **дружину Томаса Гниди** (Іва Калмон), **дружину п. Йосипа Гуцала** (Канаізо де Абрек), **дружину п. Григорія Демчука** (Канаізо де Абрек), **дружину п. Михайла Кінджери** (Фашінда дос Катандуває), **дружину п. Володимира Шахтая** (Ріо де Бійле), **дружину п. Сидора Букети** (Фоз до Ігвасу).

На акції підписались:

167. Сидір Букета (Фоз до Ігвасу) кр. 500.00

попередньо оголошено кр. 528.950.00

Загальна сума (без пожертв) кр. 529.450.00

Всім жертводавцям щире спасибі.

ХТО СЛІДУЮЧИЙ?

ДЛЯ ДІТОК

НАША ГАЛЯ

До бабусеньки ранесько
Наша Галя в гості йде,
Миє в мидниці чистенько
Личко гоже, молоде.
Потім щіткою спитинку
Чистить пильно все і все,
Найдрібнішую пилинку
З неї чисто ізтрисе.
Далі чистить черевички,
Що блищать, неначе скло,
І вплітає сині стрічки
В русу косу над чоло.
Наче скляночка чистенька
Наче квіточка з трави
Наша Галочка маленька—
А чи всі такії ви?

Роляник

ЗАГАДКИ—НЕЛОМОВКИ

1. Перша частина—букви дві
А друга пуста,
Цілість—солодка чи красна,
Чи з салом, чи пісна,
Інша смачна.
2. Без вікон, без дверей повна
хата людей?
3. Два кінці, два кільця, посередині цвях?
4. Утікала сіра мишка,
В неї в роті хліба кришка,
Мишка скочила під піл,
А на плоті бурнє...

ЩО ВАРИТИ І ПЕКТИ

Сирівка з яблук до мяса

Почистити і втерти на дрібній терці 10 квасних яблук. Зараз же скропити соком із цитрини, щоб не потемніли. Цитринового соку додати стільки, скільки допускають квасні яблука. До потертих, покроплених цитриною яблук, додати цукор, сіль, сметану та хрін і всю цю масу застудити.

При горячі дуже відсвіжує.

Урожай картоплі

З добривом | без добрива

НАЙКРАЩІ ШТУЧНІ ДОБРИВА (ADUBOS) „PARANA"

ЦІ ДОБРИВА ГОТОВІ ДО ВЖИТКУ ДЛЯ ВСІХ РОСЛИН
(власної фабрикації)

Трійний РОЗЧИН (INSETICIDAS) марки „BAGR"
знищує всіх рільничих шкідників
одинокий агент на Парану
ЧІЛІЙСЬКОЇ САЛІТРИ

ALBANO BOUTIN & CIA LTDA.

(ЗОРГАНІЗОВАНА В 1897 РОЦІ)

Matriz
Av. Capanema, 155/191
Cx. postal, 332
CURITIBA

Filial
Rua Minas Gerais, 619
Cx. postal, 18
LONDRINA

ЖІНОЧІ ВІСТІ

Жінка в змаганнях за вільність Батьківщини

На шляху розвитку української держави, в історії визвольних змагань українська жінка завжди стоїть поруч чоловіка, приймаючи порівно на свої плечі тягар боротьби.

Вже в покритій сивиною давності наші жінки приложували багато зусиль визволяючи, чи захищаючи свою країну від навал ріжноріжних ворогів, виявляючи при тому стільки розуму, енергії та вмілости, що своїми винахідними та несподіваними діями примушували відступати найсильнішого на той час ворога (азійські орди), які сунули на Европу через українську територію.

Так почиваючи з часів відвоювання українського степу, коли кожна хата мусила бути твердинею, а кожний її мешканець вояком, коли наша жінка повинна була вміти орудувати луком, мушкетом чи ножем так саме, як сапою, чи косою—аж до теперішніх днів, українська жінка змагалась та змагається за свою державу, свій дім, за своє право бути в ньому дружиною і матірю.

Україна, завдяки її географічному положенню природним багатствам є ласим шматком для своїх сусідів. А тому наш нарід мусить вести тяжку криваву боротьбу за своє існування. І в цій боротьбі велике місце займає жінка.

В героїчні часи української національної революції в рядах борців за вільність батьківщини бачимо поряд чоловіків тисячі жінок.

Це не були шукачі пригод. Ні! Це були жінки—героїні, які захищали свій нарід, боролись за його волю. Вони були рішені вмерти в боях, щоб своєю смертю заманіфестувати перед ворогом невмирущість ідеї боротьби за визволення українського народу.

В період 2-ої світової війни Україна змушена була протиставитись 2 м. окупантам. Все її населення єдиним суцільним фронтом стає до нової тяжкої боротьби. Нарівні з батьком, сином, виступає мати, донька. Тисячі жінок і дівчат йдуть на працю санітарок в партизанські частини, на працю вязкових. Всі вони свідомо крокують слідами О. Басараб, О. Теліги, В. Бабенко, сестер Суховерських.

Не зважаючи на те, що героїчні діла наших братів та сестер не увінчались успіхом, що повітній червоний варвар ще душить наші нарід, змушуючи тисячі українських сімей залишити свої рідні місцевості, своє приоблене кровю і потом майно та йти в холодні нетрі Сибіру, чи горячі середньоазійські степи на каторжну працю,—в кожному українському серці горить незгасима ціра в свою правоту та перемогу. Перейнятії святою любовю до свого рідного, українці стають до нових змагань за свою вільність.

І хоч невмолима медоля нашого народу проріджує ряди жінок-героїнь, однак на місце впавших стають нові й нові ряди.

Мертві відходять у вічність, а живі живуть і діють, сотками перебувають в бойових рядах діючої УПА та продовжують розпочате святе діло:

„За потоптану честь України,
За поганьблену землю свату,
Ми йдем, щоб відняти з руїни
Українську Державу нову!"

Величезні жертви не спинять української нації в її боротьбі за свою волю.

На місце поляглих стають тисячі нових, щоби своїми ділами довершити чин поляглих.

Цього року, в 10-ту річницю смерти великого числа вірних дочок України, жінок-героїнь, спричинених 2 ма невітчими варварами, ми жінки в ній пошани схиляємо наші голови перед українкою, яка йшла відважно на бойову лінію, мужньо гинула в катівнях НКВД та гестапо.

Ми живі складаємо нашу любов і шану на всі незнані російні могили жінок-героїнь, вірно прирікши—змагатись до кінця за їхню і нашу перемогу, твердо вірячи, що незадовго й час, коли дзвін волі залунає над Україною й возрадує душі їхні вістюю про завершену дію їх життя та їхньої смерти.

О. Кушнір

Авторитет при вихованні

У вихованні дітей надзвичайно велику ролю відіграє авторитет виховника. Якщо виховник виробив собі авторитет у вихованців, він може бути певен, що його дальша робота буде завжди успішна.

Здобути собі авторитет не є легкою справою. Є люди, виховники, що самою лише своєю появою здобувають собі авторитет, викликують відповідне наставлення в серцях і душах вихованців. Це є Божий дар. Хто його не має, мусить собі здобути що вартість відповідними поступуваннями. При цьому варто зазначити, що авторитету ніколи не здобувається батьківським ремнем, чи строгим поступуванням учителя. Навпаки, авторитет осягаємо спокійним, зрівно важеним та глибоко обдуманим поступуванням. Наказ, доручення виховника чи батьків мусить бути невідкличним, дитина з ранніх років мусить привикватись, — батьківський наказ, наказ виховника, мусить бути виконаним.

Самі ж батьки в своїх поступуваннях до дітей мусять підначитись єдністю та спільним порозумінням. Ні в якому разі неможлива заборона з одної сторони чогось для дитини, коли вже друга дозволила, а також підривання авторитету. Напр: „Ти чого батька слухаєш? Він нічого не знає!", або: „Не слухай мами, роби так, як я тобі кажу!"

В своїй не легкій праці над вихованням дітей, батьки, виховники обовязкові повинні обдумати кожний свій поступок, свою поведінку. Дитина слідує за всяким рухом своїх опікунів та наслідує й го. І часом тяжко приходиться „викорінювати" небажані, необумані деякі поступки батьків, чи виховників, бо дитина, бувши переконаною, що все, що роблять батьки чи виховник є гарним та вартим наслідування, не заче так легко відступиться від негарних звичок, поступків, перенятих нею від її опікунів, мотивуючи: „Так робить моя мама, чи мій тато і то є гарним".

Також даючи певний наказ дітям виховники, батьки, повинні добре продумати, чи такий наказ є можливий до виконання дитині, та чи виконання його вийде на користь вихованню.

Найбільшою помилкою батьків і вихователів, яка підриває їх авторитет, є необумане поступування, продиктоване нервами під враженням хвилини. Охолонувши, ми помічаємо свою помилку і стараємось її направити, нібито завуваєм сь про наказ, ніби прощаємо провину, але вже запізно. Дитина помітила нашу слабість і наш авторитет у її очах упав. Крім того, дитина не до винна бути свідком наших розмов та суперечок, тим більше тоді, коли йде справа про її виховання.

Батьки для осягнення свого авторитету в дітей,—а прихильности їх до себе, рідного оточення збережемо їх для нації,—повинні в першу чергу поставити на високий рівень своє родинне життя. Любов та взаємна пошана між батьками, їхнє спільне порозуміння та вірне поступування в справах виховання, причиняться до осягнення авторитету та переважаючого впливу на дитину дому. Невгода в родині, немовальне подружнє життя, пяниство, осуджування ближніх, сварки, нетерпимість у національних, суспільних та релігійних почуваннях—все це є чинниками, які відчужують дитину від батьків. Дитина, вітаючись з іншими середовищами та бачучи серед чужих їй людей, чужого оточення, гарні вчинки, любов та пошану,—з болем свого дитячого серця признає, що її дім, її батьки стоять нище від інших, є гірші від других. І тоді дитина, відчуваючи брак авторитету своїх батьків, тратить до їх пошану, а з нею тратить пошану до всього свого рідного.

Коли родина, вихователі, своїм авторитетом не можуть протиставитись і спинити впливи чужого, знайомо—наші діти відійдуть від нас, згубляться для нації.

А тому, щоби зберегти наші діти для себе, для своєї нації, щоби не зробити з них поставщиків „свіжої крови" для чужого організму, мусимо уважно застановитися над питанням нашого авторитету, авторитету родини та рідного оточення.

Всім своїм серцем дитина пристає до „дому", який є для неї святинею, національною твердинею, гордістю та авторитетом.

Наталія Канюга

„Чоколядовий торт"

—Хіба ж я винна, що дуже люблю вилизувати всі тарілки, ринки і все те, у чім робилося щось доброго?! Ще як я була панною, мама мені все казала: »Доню, не вилизуй бо вийдеш замуж за лисого!« Тоді я трохи стримувалася. А коли вилизувала, то так, щоби мама не побачила. Я думала, що як мама це побачить, то лисого чоловіка не буду мати. Але так якось вийшло, що мій чоловік все таки трохи лисий є. Але це нічого. Вони всі будуть лисі. А чи тепер, чи в четвертім тім не належить. Головне є щоби думу мав. А цю він має. Мабуть тому, що я намагалася не вилизувати горшки, то попався мені менше лисий. Ну, а тепер, коли я вже замужня, можу вилизувати всі горшки. Лисого чоловіка вже не дістану. Так я собі думала. Але мій чоловік на все це дивиться трохи інакше. Страшно не любить вуличне поводження. Він належить до старої еліти. І все мені каже, що його мама казала, що вилизувати горшки є дуже не гарно. Я з ним вповні погоджуюся. Моя мама це теж казала. Але як відмовитися від цього, коли якраз на дні лишається все найліпше. Тяжко погодитися, бо другі знов кажуть, що, хто відає решітки, той буває гарний. А—я хочу хоч трохи покрасіти, хоч тяжко зробити опудало гарним.

Старий суддя підсміхався увесь час, коли говорила молода, доста гарна жінка, якої чоловік подав просьбу о розвід.

—Гарна, ваїна жінка. Із такою можна легко смерти дожидати, а її чоловік просить розвід,—подумав собі суддя. І, щоби вже перейти до речі, сказав:

—Ну, тепер скажіть, як це сталося, що ви опинилися тут. Такий випадок підчас моєї довголітньої праці є першим.

—Отже—це сталося так: одного разу було у нашім будинку весілля. Заміж виходила дівчина, яка ніколи в житті не мала до діла із печенням тортів. Але весілля є весіллям. У той день хоче молода мати все, а ще все дуже гарне і смачне. Отже звернулася вона до одної пані, дружини директора, яка є теж покликана за свідка. Вона мала торт пекти. Я до печення трохи розуміюся, це може навіть мій чоловік потвердити. Пай вам, пане суддя, скаже, який торт я йому спекла на його уродини,—при цих словах звернулася до свого чоловіка, який сидів на лавці, недоступний, мов сам Мефістофель. Шукала у нього згоду, але той в цей бік ані не дивився. М. лода жінка, побачивши, що її кохання не думає її слова підтвердити, звернулася знов до судді і розказувала далі:

—Отже ці пані директорова прийшла до мене і просила, щоби я їй помогла.

—Із якою поливою будете торт робити?—питаюся.

—Із чоколяди,—каже вона.

—Із чоколяди?—думаю собі:—Це добре, чоколяду я люблю. І кажу до пані директорової:—Дуже радо вам поможу, але під одною умовою.

—Під якою?—питається вона.

—Що цю риночку, у якій будемо чоколяду терти, зможу собі вилизати.

(завінчення в наст. числі)

ПОЧЕСНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

Вп. Іван Бундза	кр. 100,00
„ Олекса Шеремета	„ 100,00
„ Михайло Сушко	„ 100,00
„ Михайло Даюра	„ 100,00
„ Й. Острянський	„ 100,00
„ Микола Гадомський	„ 100,00

НА БУДОВУ УАПЦ НА ВІЛА ҐВАЇРА

Церковна Рада і Будівельний Комітет при УАПЦеркві св. Михаїла на Віла Іваїра мають за шану повідомити шановне громадянство, що до «Золотої Книги» фундаторів нового храму вписалися слідуючі громадяни і установи:

Інф. Теофіл Григорчак кр. 500,00
Олександер Колодинський кр. 500,00
Іван Панас кр. 500,00
Індустрія Жвом Ассефе кр. 700,00
Компанія пива „Брама" кр. 500,00

Складаючи щиросердечну подяку всім нашим Жертводавцям, кличемо інших до посиленої жертви, щоб в найскоршому часі ми змогли повністю викінчити храм.

Церковна Рада і
Будівельний Комітет

ПРИМІТКА:

Окремо на листи зібрав пан Ст. Кошовий кр. 6.828.00, які пішли повністю на будову храму на Віла Іваїра. В збірці допомагали: Іван Тинда, Василь Зачко, Роман Бучко і Павло Циганюк.

Під час Різдвяних свят було зорганізовано групу колядників, які заколядували на будову церкви кр. 1.959,00. До колядників входили: Степан Кошовий (організатор), Роман Бучко, Степан Циганюк, Василь Зачко, Андрій Кизак, Григорій Сірик, Іван Маґас, Зенон Маґас, Андрій Орищин, Іван Медвідь і інші.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ:

Адміністрація „Хлібороба" просить пана Василя Оленку (прав доподібно з Мандаґварі, північна Парана), або хто знає про його місце перебування, зголоситися листовно на адресу видавництва.

Адміністрація

РОЗШУКУЮТЬ

Петра Войвидку зі села Каранчів (Буковина), що виїхав до Бразілії в 1928 р. пошукує його Юрій Щурбан. Хто знав би про місце його побуту, прошу писати на адресу:

Pawlo Witryk,
Caixa Postal, 1340.
— CURITIBA — PARANÁ —

Спеціяліст фабрикації меблів і скриньок на радіо і радіоли

МИХАЙЛО ВІВЧАР

Виготовляє різного роду столи під радіо, патефонні плити і для машин до шиття.

Виконує на замовлення і має готові на складі. Звертатись:

Miguel Wiwczar
Rua Des. Costa Carvalho, 6
Caixa Postal, 913, Curitiba.

ФОТОГРАФІЧНИЙ ЗАКЛАД
ЕЛАНСЬКОГО
(Antigo FOTO EIDAM)
Praça Rui Barbosa, 602
АПУКАРАНА
Виконує всі роботи з фотографічної штуки. Шановних клієнтів—передплатників обслуговуємо найкраще!
ЗАЙДІТЬ—НЕ ПОЖАЛУЄТЕ!

АДВОКАТ
ДР. ЮЛІЯН БУСЬКИЙ
БУВШИЙ ПОСОЛ ДО ПАРАНСЬКОГО СОЙМУ
полагоджує всі справи судові, інвентарі, натуралізації, вироблення різних документів та всі адвокатські справи
ШАНОВНИХ КЛІЄНТІВ З ІНТЕРІОРУ ВІДПУСКАЄТЬСЯ ЯКНАЙШВИДШЕ!
Адреса канцелярії:
Rua Carlos de Carvalho, 58, 1° andar, Salas 13 e 14
Curitiba—Paraná

!УВАГА ВЛАСНИКИ МЛИНІВ!

Коли Ви думаєте будувати або переробляти свій власний млин, звернїться до нас, а будете обслужені якнайкраще!

Спроваджуємо впрост з Німеччини без посередників всі машини, які входять в склад млинів, як вальці, сита і все необхідне, а також окремі частини до складніших машин. Сита шовкові і дротяні!

Звертайтеся безпосередньо до нас або наших представників! Запевнюємо Ваше до нас довіря і виконаємо замовлення найшвидше!

Indústria e Comercio de Maquinas Cerial Ltda.,
Caixa Postal, 2316, Porto Alegre, R. G. do Sul.
або до
Gregorio Partyka, Erechim, Rio Grande do Sul,
або
Estanislau Parteka, Rua Nunes Machado 1244,
esquina Brasilio Itiberê, Curitiba

Висилаємо своїх техніків!
Приймаємо особисті і листовні замовлення.
Пишіть по-українському.

Laminação Esperança
MADEIRAS LAMINADAS E COMPENSADAS
Marcas «Esperança» e «W O W K»
GREGORIO WOWK

Escritorio e Fábricas:	ENDEREÇO TELEGRAFICO:	Fábrica:
RuaChichorro Junior, 347 Fone—2620, Cx. Postal, 651. — CURITIBA —	GREWOWK	Cx. Postal 26 PRUDENTÓPOLIS PARANÁ

Увага! Увага!

ВЕЛИКИЙ СКЛАД УБРАНЬ І МАНАФАКТУРНИХ ВИРОБІВ

НА СКЛАДІ: МУЖЕСЬКІ УБРАННЯ І ПЛАЩІ, ЖІНОЧІ ПЛАЩІ, ДІТОЧІ УБРАННЯ КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР: МУЖЕСЬКОЇ БІЛИЗНИ, КРАВАТОК, ВОВНЯНИХ СВЕТРІВ І РІЗНИХ ПАРАСОЛЬ

Дрібна і гуртова продажа: ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ!

Власник: ГАВРИЇЛ СЕРДЮК
КУРІТІБА Praça Tiradentes, 76

DR. CLEMENTE PROCOPIAK
MÉDICO
Clinica de crianças
Molestias de senhora, Partos
CLINICA MÉDICA
Ondas curtas e ultra-curtas — Raios ultra violetas com queimador de cadmo. Raios infra-vermelho.
Aparelho Ondas Ultra Sonoras
Consultório: Praça Zacarias — Edificio João Alfredo - 3.º andar, sala 308 — Telefone 4679.
horario: 10—12 e 14—17
Residência: Rua Coronel Dulcidio, 881.
Atende chamados a qualquer hora do dia e da noite
(говорить по-українському)

ЄДИНА УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА МИЛА
«CURITIBANO»

Мило «Курітібано» є найкращим приятелем кожної жінки, яка пере білизну!

Якість мила «Курітібано» поза всякою конкуренцією!

Той, хто купив мило «Курітібано», іншого мила ніколи не потребуватиме.

Замовлення на мило «Курітібано» висилайте заздалегідь, щоб фабрика могла Вас вчасно обслугувати.

Наша адреса:
João Skryl & Cia Ltda.

Fabrica:	Escritorio:
Rua Cél. Carlos Dietsch, 500 Portão—Curitiba	Rua Brigadeiro Franco, 981. Curitiba

!РАДІО!

УВАГА! УВАГА!

Користайте з нагоди і услуг радіотехніка

ВОЛОДИМИРА БОГАЧА

Має на складі ріжнородні гатунки радіоприймачів і радіолів!

Приймає замовлення з інтеріору!

Виготовляє апарати на електричну енергію з електровні і з акомулятора!

Ціни — найприступніші! Щоб переконатися, замовте собі радіо, яким почуєте вісті зі всього світу!

Звертайтеся листовно чи особисто на адресу;

Valdomiro Bohatch,
rua D. Julia da Costa, 1268,
Caixa Postal, 594, Curitiba—Paraná

Др. Богдан Н. Кобилянський

З практикою в «Hospital Central de Prompto Socorro» та «Clinica Cirurgica e Ortopedica do Hospital S Zacarias» в Ріо де Жанейро

Лікар в «Instituto de Medicina e Cirurgia do Paraná»

ЛІКАРСЬКА КЛІНІКА — ХІРУРГІЯ—ОПЕРАЦІЇ
РАК (Cancer) РАДІО-ТЕРАПЕВТИКА

Приймає: від год 2 ої до 4 ої — Rua Cruz Machado, 12 1° andar (esquina Praça Tiradentes)

Мешкання: Rua Pasteur, 569 — Tel 3706
Curitiba — Paraná

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА

Лікування та оперування хворіб зубів та їх ускладень в усній ямі. Профілактика хворіб молочних та постійних зубів

ТА РЕНГЕНІВСЬКЕ ПЕРЕСВІТЛЕННЯ
ДЕНТИСТИЧНА ХІРУРГІЯ

Виготування праць з металів та мас. Штучні щелепи, Корони, Постійні містки. Змінні містки. Поодинокі вставні зуби Пльомби.

Д-р ГАРОЛДО ҐЕТТЕР	Д-р СТЕФАНІЯ КОЛОДИНСЬКА ҐЕТТЕР
з 8 до 12 та з 14 до 16 год.	з 14 до 18 години

Консульторія: Rua Carlos de Carvalho, 120 — 1° andar — Salas: 10, 11 e 12
EDIFICIO "ORION"
Шановних клієнтів з інтеріору обслуговуємо, якнайшвидше
Курітіба — Парана

Dr. J. Waldemiro Martenetz
—Médico—
Ex-Assistente de Clinica Médica e de Clinica Terapeutica da Faculdade de Medicina do Paraná.
Clinica Geral — Molestias das Senhoras e Crianças

CONSULTÓRIO	RESIDENCIA
Edificio Tiradentes Praça Tiradentes n. 378 Telefone — 1084	Rua Marechal Floriano Peixoto, n. 2405 Telefone — 2841

CONSULTAS: das 10 ás 11 horas e das 2.30 ás 5 horas.

КОМПАНІЯ МЕЛЬОРАМЕНТОС НОРТЕ ДО ПАРАНА'
ПЕРЕДТИМ
Компанія де Террас Норте до Парана
SEDE São Paulo—Rua São Bento, 329-3°andar Cx. Postal 2771
Londrina - Est. Paraná - Endereço telegráfico: CIANORTE
Escr. Cx. Postal 16.
Escritórios em Arapongas, Maringá

Землі високої якости
ПРОДАЖ НА РАТИ У ВЕЛИКИХ І МАЛИХ ЛЬОТАХ
Inscrição n° 12 no Registro de Imóveis da Comarca de Londrina na forma do Decreto-Lei 3079 de 15 de Setembro de 1938.
ЗЕМЛІ Є ДУЖЕ ВРОЖАЙНІ НА КАВУ, ЗБІЖЖЯ, ТЮТЮН, БАВОВНУ, ЦУКРОВУ ТРОСТИНУ, МАНДЬОКУ, ПШЕНИЦЮ І Т.П.
Залізниця - найліпші дороги - прекрасна шляхова служба
ДЛЯ ПОКУПЦІВ ВИМІРЯНІ ЛЬОТИ І ВИГОТОВЛЕНІ ПЛЯНИ
НЕМА МУРАШОК (саувас)!

Dr. CARLOS HELLER

З практикою в шпиталях Allgemeines Krankenhaus St. Georg, HAMBURGO-Saint Louis e Necker, PARIS Wiener Allgem. Krankenhaus, VIENNA.

Внутрішні і жіночі хвороби! Спеціялізований в лікуванні шкірних хвороб і хвороб крові! Лікування ран на ногах (ulceras varicosas) і розширення жил, без операції!

Бувший керівник гінекологічної клініки при медичному факультеті паранського університету.

Лікує електричними проміями!

Консультація:	Помешкання:
av. João Pessôa, 68. 1-й поверх. Телефон, 4527	rua Comendador Araujo, 970 Телефон, 424

Curitiba—Paraná

Фабрика готових убрань
Власник МИХАЙЛО РЕШЕТНИК
Найбільший склад готових: Мужеських убрань і плащів, Жіночих плащів — дитячих убрань.
ЦІНИ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ!
КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ДОСКОНАЛИЙ ВИБІР:
білизни, краваток, вовняних светрів, Парасолі мужеські і жіночі.
Rua São Francisco, 277 КУРІТІБА — ПАРАНА

УВАГА ПОДОРОЖУЮЧІ!
Великий вибір готових убрань, різних манафактурних виробів, капелюхів, парасоль, черевиків, а також парфумерію поручає Вам власник великого склепу в Паранаґва
ПЕТРО РЕКЕТА
Адреса: Rua 15 de Novembro, 25, Paranaqua.
Paraná — Brasil